

Zane Neimane: "Latviešu tauta ir spēcīga savās kopā sanākšanas tradīcijās, kopā dziedāšanā, dejošanā un muzicēšanā"



Dziesmusvētku tradīcijas 150 gades zīmē šogad norit XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki, kas notiks Rīgā no 2023. gada 30. jūnija līdz 9. jūlijam. Par to, kā šobrīd Cēsu novads un amatiermākslas kolektīvi gatavojas lielajam notikumam, stāsta svētku koordinatore Cēsu novadā Zane Neimane.

Visas amatiermākslas kolektīvu skates ir beigušās. Kā tajās veicās mūsu kolektīviem?

Cēsu novads var lepoties ar tik daudziem amatiermākslas kolektīviem, kuri ir spēcīgi katrs savā jomā. Kopumā kolektīviem skatēs veicās ļoti labi. Uz svētkiem no Cēsu novada dosies 51 kolektīvs jeb aptuveni 1200 dalībnieki: dejojāji, koristi, folkloras kopas, pūtēju orķestris un tautas lietišķās mākslas meistari. Ļoti priecājamies arī par īpašajiem sasniegumiem: "Cēsu Pils koris" ir iekļuvis Koru konkursa finālā, kas notiks 1.jūlijā Rīgā, savukārt Līgatnes kultūras nama deju kolektīvs "Zeperi" uzaicināti uz Fināla konkursu deju kolektīviem, kas notiks 17.jūnijā Ķīpsalas hallē. Tāpat arī "Zeperi" un Priekuļu kultūras nama jauniešu deju kolektīvs "Zelta virpulis" dejos lielkoncertā "Balts".

Diemžēl šogad Cēsu novadu nepārstāvēs neviens amatiereteātris. Bet tas nemaina faktu, ka mūsu amatiereteātri ir malači un, mūsaprāt, arī viņi būtu pelnījuši būt svētkos.

Vai pandēmija ir atstājusi kādas sekas uz kolektīvu darbību?

Ierobežotais mēģinājumu process, uzstāšanās liegumi un citi ierobežojumi, protams, ir atstājuši sekas. Tomēr tādas tās ir visiem kolektīviem, ne tikai mūsu novadā. Pateicamies visiem mūsu kolektīvu vadītājiem, ka ir spējuši pārvarēt šīs grūtības un sagatavot kolektīvus svētkiem gan dalībnieku skaita ziņā, gan kvalitatīvi apgūstot svētku repertuāru.

Kas šobrīd sagādā lielākās grūtības, gatavojoties svētkiem?

Kā jau iepriekš minēju, no Cēsu novada uz svētkiem jānogādā aptuveni 1200 dalībnieku. Tāpat kā visiem citiem novadiem, arī Cēsu novadam ir viens galvenais svētku koordinators. Ņemot vērā, ka novads ir liels, tad man ir arī trīs pieredzes bagāti asistenti: Uldis Blīgzna, Zigrīda Ruicēna un Baiba Auniņa, kuri palīdz koordinēt sadarbību ar kolektīvu vadītājiem, kā arī katram ir sava atbildībā esošā skola, kurā dzīvos kolektīvi svētku nedēļā Rīgā. Šie ir pirmie svētki jaunajā administratīvajā teritorijā.

Pašvaldībai ir jānodrošina svētku dalībniekiem transports uz/no Rīgas, kas šobrīd ir lielākais izaicinājums, tāpat arī jānodrošina naktsmītnes, ēdināšana, nokļūšana uz svētku norises vietām visas nedēļas garumā. Nupat noslēdzās darbs pie Cēsu novada gājiena koncepcijas izveides svētkos, secības izstrādes un aprakstu sagatavošanas. Gājiena koncepcijas autore ir Inga Cipe.

Mēs ļoti gribētu īstenot individuālāku pieeju katram svētku dalībniekam. Gribētu katram piezvanīt un pajautāt par viņa dalību svētkos, nakšņošanu vai maltīšu izvēlēm. Tomēr tas nav iespējams. Liela atbildība ir arī uz kolektīvu vadītāju pleciem, kuriem jāapkopo informācija par savu kolektīvu dalībniekiem. Tāpat, mums jāpaļaujas arī uz to, cik precīzu informāciju par sevi reģistrēšanās sistēmā aizpildījis katrs dalībnieks.

Milzīgs paldies kolēģiem, svētku rīkotājiem, kolektīvu vadītājiem un dalībniekiem par kopīgu sadarbību, jo tikai tā mēs varam ar visiem uzdevumiem tikt galā ierobežotajā laika periodā.

Kāda plānojas svētku nedēļa dalībniekiem?

Cēsu novada kolektīvi jau tradicionāli apmetīsies Rīgas Valsts 1.ģimnāzijā, Rīgas Humanitārajā vidusskolā un Š.Dubnova Rīgas Ebreju vidusskolā. Mēs visus dalībniekus nogādāsim Rīgā, bet svētku laikā pa pilsētu visi pārvietosies ar sabiedrisko transportu, kas dalībniekiem būs pieejams bez maksas. Ņemot vērā daudzos ielu remontdarbus, šāda pārvietošanās būs visērtākā. Lielākajai daļai dalībnieku svētki sāksies ar svētku gājieni. Dalībniekiem būs ļoti intensīva svētku nedēļa Rīgā, būs jānokļūst uz mēģinājumiem, koncertiem. Protams, kolektīviem būs arī brīvie laiki, kad būs iespēja

redzēt arī koncertus un baudīt svētku kopējo atmosfēru.

Nemot vērā lielo dalībnieku skaitu, vai pašvaldībām jāiesaistās drošības nodrošināšanas jautājumos?

Kas attiecas uz svētku pasākumiem un mēģinājumiem, par drošību gādā svētku organizatori. Pašvaldībām jāgādā par drošību kolektīvu apmešanās vietās, mūsu gadījumā, iepriekš minētajās trīs skolās. Kopumā svētkos būs ļoti augstas drošības prasības, to arī jūtam gatavošanās procesā, tāpat arī pie dalībnieku reģistrācijas bija ļoti precīzi nosacījumi, kas dalībniekiem reģistrējoties bija jāņem vērā.

Cik lielu finansējumu pašvaldība piešķirusi svētkiem?

Svētkiem atvēlēti nedaudz virs simts tūkstošiem eiro no pašvaldības budžeta. Finansējums plānots transporta pakalpojumu nodrošināšanai, darba grupas dzīvošanai un ēdināšanas izdevumu segšanai, sabiedriskās kārtības nodrošināšanai skolās, mediķim un citiem organizatoriskiem darbiem un nodrošinājumam. Dalībnieku ēdināšanas, nakšņošanas un sabiedriskā transporta izmaksas sedz valsts.

Kur Cēsu novada iedzīvotāji var sekot līdz svētku norisēm?

Jau šobrīd Cēsu novada mājaslapā ir izveidota atsevišķa sadaļa "Ceļā uz Dziesmu un deju svētkiem", kur iespējams sekot līdz tam, kā mūsu kolektīviem veicies skatēs, kādi ir tuvākie kultūras notikumi, kas saistīti ar svētkiem. Šajā gadā esam centušies arī daļu svētku ieskaņas koncertu atvest uz novadu. Pavasarī bija iespēja apmeklēt trīs ieskaņu koncertus dejotājiem, kas notika Priekuļos, Vecpiebalgā un Līgatnē. 3.jūnijā būs šo ieskaņas koncertu kulminācija Cēsu sporta kompleksā koncertā "Mūžīgais dzinējs piestāj Cēsīs", kur kopā visi Cēsu novada dejotāji kopā ar viesiem, izdejos deju lielkoncerta "Mūžīgais dzinējs" repertuāru. Koru mūzikai veltīts ieskaņas koncerts bija diriģentu kopkora koncerts "Diriģents". Tāpat pavasarī novadā notika dažādi koru mūzikas koncerti, kur tika izdziedāts svētku repertuārs.

Šobrīd izskatām iespēju nodrošināt tiešraides skatīšanos lielākajiem svētku pasākumiem, lai piedāvātu iedzīvotājiem kopīgu svētku koncertu vērošanu. Bet ceram, ka lielai daļai izdosies dabūt biļetes uz svētku pasākumiem, lai baudītu svētkus klātienē.

Kāds būtu Tavs novēlējums svētku dalībniekiem?

Ja mēs pirms pieciem gadiem runājām par Latvijas valsts simtgades Dziesmu un deju svētkiem kā simbolisku brīdi svētku tradīcijā, tad arī šis gads, kad Dziesmu svētkiem aprit 150 gadi, ir simbolisks. Pirmie dziedāšanas svētki bijuši vēl pirms Latvijas valsts dibināšanas. Tas apliecina to, cik latviešu tauta ir spēcīga savās dziedāšanas un muzicēšanas tradīcijās, kopā sanāksnā, vienlaikus apzinoties, ka svētki mainās laikam līdzīgi, bet būtība paliek.

Svētku dalībniekiem es novēlu izbaudīt mirkli, sajūst pacilātību un svētku sajūtu, lai izdodas saņemt spēcīgo enerģiju no kopā būšanas un spēt to pēc tam pārvērst lielos darbos. Kā arī rast iedvesmu, lai septembrī sāktu gatavoties jau nākamajiem svētkiem. Visi svētku dalībnieki ir ieguldījuši milzīgu darbu piecu gadu garumā un šie ir darba augļi, kurus varam baudīt. Radīsim svētkus sev un citiem, un atceramies, ka mūsu prieks spēj vairot prieku arī citos!